

Таким чином ви і забезпечите Feedback, який заради результату допомагає зрозуміти, у якій мірі інформація від викладача була сприйнята і прийнята. При наявності Feedback-у викладач і студент міняються комінікативними ролями. Feedback суттєво підвищує шанси на ефективний обмін інформацією, дозволяючи обом сторонам знижувати інформаційний галас (тобто те, що викривляє зміст інформації).

Сукупність каналів, за якими здійснюються комунікації у викладацькій діяльності, створює комунікаційну структуру управління. Такі структури можна розділити на три типи: відкриті, замкнуті та комбіновані. У відкритій комунікаційній структурі інформаційні канали мають кінцеві ланки, тобто пов'язані лише з попередньою ланкою, і інформації просуватися немає куди. У замкнутій комунікаційній структурі всі ланки мають два і більше взаємопов'язаних інформаційних канали. На практиці частіше всього застосовуються комбіновані структури, які окрім всього дають можливість Feedback-у. Це і забезпечує Facebook..

Удосконалення інформаційного обміну у викладацькій діяльності здійснюється через регулювання інформаційних потоків, створення системи Feedback, збір пропозицій, сучасні інформаційні технології.

*Трусов Є. В., канд. істор. наук, доцент  
кафедри політології та соціології*

## **ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ**

Проблема контролю та оцінювання знань і умінь під час вивчення різних навчальних дисциплін не нова. Об'єктивна оцінка знань у педагогічній технології — дуже давній компонент, який супроводжує розвиток вищої школи на протязі багатьох віків. За цей період ця проблема не втратила своєї актуальності. В сучасних умовах розвитку суспільства виникла велика потреба ство-

рення мотивації для прояву та стимулювання особистісного потенціалу всіх учасників навчального процесу.

Відомо, що навчання може бути результативним лише тоді, коли самостійна робота студентів систематично контролюється та оцінюється з боку викладача, а студенти наочно бачать результати свого навчання. З цією метою в 2009—2010 навчальному році в університеті впроваджено електронні журнали. Новація забезпечує відкритість, прозорість навчання і дозволяє не тільки студентам, але й їхнім батькам у будь-який час бачити динаміку вивчення будь-яких навчальних дисциплін, а деканатам — аналізувати рейтингові показники та своєчасно приймати необхідні міри щодо їх корегування. Досвід роботи викладачів різних кафедр свідчить, що ця інновація в навчальному процесі у значній мірі дисциплінує студентів, сприяє підвищенню їхньої активності, зменшенню немотивованих пропусків занять.

Аналіз досвіду роботи з електронними журналами на кафедрі політології та соціології дозволяє виділити деякі особливості, виявлені під час контролю та оцінювання знань студентів із використанням нових інноваційних технологій навчання. Звернемо увагу на ці особливості, згруповані в п'ять наступних пунктів:

По-перше, на першій лекції, семінарському або практичному занятті необхідно обов'язково повідомити студентів про те, з чого буде складатися їхній рейтинг (із максимально можливих 100 балів за дисципліною); як і за що будуть виставлятися відповідні бали протягом вивчення конкретної навчальної дисципліни. Особливу увагу слід приділити контролю присутності студентів на лекціях та врахуванню його результатів в загальному рейтингу успішності. Для цього в електронному журналі слід ввести окрему графу, в якій по завершенні лекційного курсу проставляти студентам бали за відвідування лекцій — до 10 балів (10 %).

По-друге, після проведення семінарських, практичних занять, або модульних контрольних робіт викладач повинен своєчасно (не пізніше однієї-двох діб) вносити до електронного журналу результати контролю знань студентів до відповідних графок. Якщо бали виставляються в журналах із запізненням, то роль цього електронного документа значно знижується.

По-третє, необхідно брати за правило, щоб кожен студент, який прийшов на контрольне заняття, обов'язково отримав певну кількість (від 0 до 10) балів. Це можна здійснити за допомогою різних форм контролю знань під час заняття (усне опи-

тування, доповіді, доповнення, уточнення, висловлювання власної думки, виконання тестових завдань, письмових летучок, перевірка конспектів лекцій та ін.). Однак, для стимулювання активності студентів кількість балів потрібно виставляти диференційовано залежно від якості знань та форми контролю.

*По-четверте*, слід також мати на увазі, якщо студент за немотивованою причиною пропустив заняття, то за цей пропуск він вже не може отримати відповідні бали, тобто прогулювати заняття в даному випадку йому стає просто не вигідним. Якщо заняття пропущене з поважної причини, то за наявності відповідних документів на черговому занятті студент може отримати бали й за пропущене заняття за умовою письмового відпрацювання основних питань теми та пред'явлення конспекту пропущеної теми. Така позиція, на наш погляд, є справедливою відносно тих студентів, які ретельно ставляться до навчання.

*По-п'яте*, важливою особливістю, що сприяє залученню студентів до наукової роботи, виступає урахування та об'єктивна оцінка їхніх творчих надбань (участь у наукових конференціях, самостійна підготовка рефератів, розробка презентацій, огляд наукових статей, пошук в Internet матеріалів з наукової проблематики на задану тему та ін.). Тому окремою графою у журналі завжди виставляються бали за виконання творчих завдань.

Безумовно, особливості контролю теоретичних і практичних знань студентів з використанням електронних журналів, які наведено вище, не є будь-якою догмою та обов'язковими для впровадження в практику. Вони є узагальненням досвіду викладання різних навчальних дисциплін на кожному факультеті та кафедрі, можуть несуттєво відрізнятись в деталях. Однак, роль викладача в процесі контролю засвоєння навчального матеріалу тими, хто навчається, значно зростає, що не підлягає сумніву, а це — головне. Викладач був, є й залишається центральною фігурою навчального процесу в будь-якій, у тому числі й у вищій школі.

Таким чином, творчий підхід викладачів щодо урахування особливостей оцінювання знань та вмінь студентів з використанням електронних журналів за умови своєчасності та регулярності заповнення дозволяє згідно з вимогами Болонської декларації, інших керівних документів забезпечити якісні характеристики навчального процесу.